

Arviointikertomus 2014

Mäkelänmäen koulun laajennus valmistui vuonna 2014.

Harjannostajaiset
9.1.2014

Avoimet ovet
järjestettiin
syyskuussa.

Välitunnille
tuli tekemistä,
kun saatiin
uusia välineitä

Laajennus otettiin
käyttöön
syksyllä 2014.

Tarkastuslautakunta

MUURAMEN KUNTA**TARKASTUSLAUTAKUNTA
2013–2016**

SAATTEEKSI

KUNNANVALTUUSTOLLE

Valtuustokauden 2013 - 2016 toinen arviointikertomus sisältää paljon perinteisiä elementtejä, mutta rakennetta on uudistettu ja informaatiota monipuolistettu. Vuoden 2014 arviointikertomuksen pohjana tarkastuslautakunta on saanut asiaankuuluvat selvitykset kunnan eri hallintoaloilta. Työohjelman mukaisesti huomiota on erityisesti kiinnitetty lapsi- ja perhepalveluiden lautakunnan alaisen sivistystoimen sekä asukaspalveluiden lautakunnan alaisten perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tehtäväalueiden toimintaan. Ylikunnallista yhteistyötä on tarkasteltu erityisesti JYTE:n osalta.

Arviointityön pohjalta tarkastuslautakunta on päätenyt esittämään kunnanvaltuustolle selvityksien pyytämistä seuraavien havaintojen pohjalta:

1. Valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden järjeistäminen ja mitattavuuden selkeyttäminen.
2. Kunnan toimintaan ja talouteen sekä omaisuuteen liittyvien riskien kartoittaminen eri toimialoilta ja riskienhallinnan tehostaminen.
3. Konsernitavoitteiden ja mittareiden kehittäminen sekä toteuman esittäminen tilinpäätöksessä.

Arviointikertomusta on uudistettu vastaamaan muuttuneita tarpeita. Ensimmäistä kertaa arviointikertomukseen on otettu mukaan kokonaistalouden arviointi verrokkikuntien kanssa. Verrokkikunniksi on valittu Laukaa, Kontiolahti, Pirkkala ja Hattula, niiden ollessa tarkoituksenmukaisimpia monesta eri lähtökohdasta tarkasteltuna.

Toisena uudistuksena arviointikertomuksen liitteeksi on koottu ensimmäistä kertaa kaikki valtuustoon asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet sekä arvioitu niiden toteutumisista. Kaiken kaikkiaan tavoitteita on asetettu 135, jotka jakaantuvat vaikuttavuustavoitteisiin ja tuottavuustavoitteisiin.

Yli puolet tavoitteista on kirjattu niin ympäröyoreästi, ettei niiden toteutumista ole voitu arvioida. Myöskään tavoitteiden mittareita ei ole kaikilta osin määritelty selkeästi. Ne tavoitteet, jotka lautakunta on pystynyt arvioimaan, ovat suurimmalta osin toteutuneet. Tässä nähdään hyvin, miten selkeästi määritelty ja mitattavat tavoitteet edesauttavat parhaiten palveluiden kehittämisessä.

Tarkastuslautakunta toivoo, että uuden kuntastrategian laadinnassa kiinnitetään enemmän huomiota asetettujen tavoitteiden selkeyteen ja mitattavuuteen. On myös syytä kriittisesti pohtia asetettavien tavoitteiden määrää. Nykyisellään tavoitteet ja mittarit eivät palvele tarkoitustaan.

Jani Kokko
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2014

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 71 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat kunnanvaltuuston valitsemat jäsenet ja varajäsenet:

jäsen	varajäsen
Jani Kokko	Anu Hakala
Pauliina Maukonen-Kärkkäinen	Martti Hietanen
Leena Koponen	Niko Oksa
Jani Kylmälahti	Tuula Laitinen
Markku Pynnönen	Erkki Perämäki

Puheenjohtajana on toiminut Jani Kokko sekä varapuheenjohtajana Pauliina Maukonen-Kärkkäinen.

Kuntalain mukaisesta tilintarkastuksesta on huolehtinut BDO Auditor Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut arviointivuonna 2014 JHTT-tilintarkastaja Jorma Kesä.

Arviointia varten lautakunta on hyväksynyt toimikaudekseen arviointisuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen ja tarkemman työohjelman kutakin vuotta varten. Tarkastuslautakunta on pitänyt 9 tilivuoteen kohdistunutta kokousta.

Vuoden 2014 arvioinnin työohjelman mukaisesti tarkastuslautakunta on saanut selvitykset kunnan johtamis- ja ohjausjärjestelmästä sekä kunnanhallituksen, lapsi- ja perhepalveluiden lautakunnan alaisen sivistystoimen sekä asukaspalveluiden lautakunnan alaisten perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta.

Lisäksi lautakunnalle on selvitetty kuntien välistä seutuyhteistyötä, kunnan henkilöstöpolitiikan ja henkilöstöön liittyvien tavoitteiden toteutumista sekä kunnan talouden ja investointien toteutumista vuoden aikana.

Tarkastuslautakunta on tutustunut vuoden aikana Mäkelänmäen koulun ja Rajalan päiväkodin tiloihin ja toimintaan.

Muutoin arvioinnin pohjana ovat olleet jäsenten vuoden aikana tekemät käytännön havainnot eri lautakuntien alaisesta toiminnasta ja taloudesta.

Arviointikertomuksen laatimista varten lautakunta on tutustunut vuoden 2014 talousarvioon, kunnanhallituksen allekirjoittamaan tilinpäätökseen ja toiminta-

kertomukseen sekä henkilöstökertomukseen. Lisäksi lautakunta on saanut tilintarkastajan selonteon suorittamistaan tarkastuksista sekä käsitellyt tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastuslautakunta ei ole saanut käyttöönsä kehittämistyöryhmän muistioita useista pyynnöistä huolimatta.

Tarkastuslautakunnan jäsenet eivät esteellisinä ole osallistuneet seuraavien lautakuntien toiminnan arviointiin:

Jani Kylmälahti:	teknisten palvelujen lautakunta
Leena Koponen:	teknisten palvelujen lautakunta
Anu Hakala (varajäsen):	teknisten palvelujen lautakunta
Martti Hietanen (varajäsen):	teknisten palvelujen lautakunta
Tuula Laitinen (varajäsen):	lapsi- ja perhepalveluiden lautakunta

2. Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Vuoden 2013 arviointikertomus

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 10.11.2014/59 § käsitellyt kunnanhallituksen 20.10.2014 /176 § antamat selvitykset liittyen vuoden 2013 arviointikertomuksen havaintoihin.

- Kuntastrategian päivittäminen ja uudistaminen

Kuntastrategiaan liittyviä toimenpiteitä on käynnistetty ja työ on kesken.

- Kuntatalouden pitkän tähtäimen strategian laatiminen

Nykyinen järjestelmä antaa mahdollisuudet talouden reaaliaikaiseen seurantaan ja sen hyödyntämistä kunnan talouden ohjaukseen ja päätöksenteon tukemiseen on edelleen kehitettävä.

- Kunnan toimintaan ja talouteen sekä omaisuuteen liittyvien riskien kartoittaminen ja riskienhallinnan tehostaminen

Hallintosäännön 63 §:n mukaan riskienhallinnan toteuttaminen on kunnanhallituksen vastuulla. Riskienkartoittamista ei ole kuitenkaan tehty riittävässä laajuudessa. Näin ollen myöskään riskienhallintaa ei ole pystytty toteuttamaan riittävän tehokkaasti.

3. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnan ja kuntakonsernin taloudellisen aseman muutoksia ja kertomusvuoden talouden tulosta kuvaavat seuraavat luvut:

	TP2010	TP2011	TP2012	TP2013	TP2014
Toimintakulujen muutos %	3,7	8,7	7,3	-2,2	0,5
Vuosikate M€	4,977	2,201	2,309	5,333	4,741
Vuosikate % poistoista	224,4	93,3	91,5	167,7	152,8
Verotulot M€	31,251	31,955	33,167	36,320	36,641
Tilikauden tulos M€	2,759	0,049	-0,214	2,150	1,639
Kertynyt ylijäämä/alijäämä M€	4,876	4,925	4,711	6,861	8,500
Omavaraisuusaste %	49,8	49,5	48,7	51,6	49,2
Lainat €/asukas	1.945	1.823	1.795	1.791	2.097
Suhteellinen velkaantuneisuus %	51,1	50,7	48,3	45,5	53,5
Konsernin omavaraisuus %	25,7	25,7	24,9	27,6	27,7
Konsernilainat €/asukas	5.273	5.043	5.009	4.891	5.028
Asukasmäärä	9258	9440	9569	9579	9695

Kunnan talous toteutui kokonaisuutena valtuuston hyväksymää muutettua talousarviota paremmin. Toimintakulut alittivat muutetussa talousarviossa arvioidun määrän 1.794.761 eurolla. Toimintatuotot toteutuivat arvioitua suurempina ja ylittivät talousarvion 182.587 euroa. Verotulot toteutuivat arvioitua pienempinä 961.588 euroa.

Vuosikate oli 4.740.812 euroa ylijäämäinen, kun sen muutetussa talousarviossa oli 3.726.290 euroa ylijäämäinen. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot ja tilikauden tulos oli ylijäämäinen 1.638.852 euroa.

Kunnan toimintakulut olivat 49.244.908 euroa ja suurenivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,5 %, kun koko maassa ne kasvoivat 1,0 %. Menojen lisäystä kohdistui mm. palvelujen ostoihin, jotka olivat 367.234 euroa edellisvuotta suuremmat. Kunnan toimintatuotot olivat 7.651.187 euroa ja ne olivat 2,8 % pienemmät kuin edellisenä vuonna.

Verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 %. Valtionosuudet olivat edelliseen vuoteen verrattuna 5,7 % pienemmät. Kunnan kassavarat olivat 31.12.2013 yhteensä 375.212 euroa ja maksuvalmius 2,5 päivää. Edellisenä vuonna kassavarat olivat 67.094 euroa ja maksuvalmius 0,4 päivää. Hyvän tuloksen myötä maksuvalmius on kohentunut, mutta maksuvalmiuden parantamiseen ja kassan hallintaan kannattaa edelleen panostaa. Maksuvalmius on

poikkeuksellisen lyhyt, joten sen riittävyttä kannattaa arvioida. Lainakanta vuoden lopussa oli kasvanut edellisestä vuodesta 3,1 milj. eurolla 20,3 milj. euroon.

Valtioneuvoston asetuksessa 205/2011 esitettyjen kunnan (ns. kriisikuntakriteerit) talouden tunnuslukujen raja-arvojen perusteella kunnan talouden tilanne näyttää seuraavalta:

Raja-arvot:			Muurame
1. kumulatiivinen alijäämä e/as.	2013 yli	1000	ei alijäämää
	2014 yli	1000	ei alijäämää
2. jos vuosikate on negatiivinen ilman hark.varaista rahoitusavustusta			+ 4.740.812
3. lainat/euroa/asukas, jos yli 50 % yli keskiarvon v. 2013: 2.553 €*1,5 = 3.830 €			2.097
4. kunnan tuloveroprosentti 2014, väh.0,5 %-yksikköä yli keskiarvon v. 2014 ka: 19,74			19,5
5. omavaraisuusaste % 2014, alle 50 %			49,2
6. suht.velkaantuneisuus % 2014, yli 50 %			53,5

Kunnan omavaraisuusaste huononi edellisestä vuodesta. Kuntataloudessa hyvän omavaraisuuden mittarina pidetään 70 %, joten omaisvaraisuusaste on heikko. Lainamäärä on kasvanut, suhteellinen velkaantuneisuus on korkea. Kunnan talouden tunnusluvuista kaksi täyttää kriisikuntakriteerit.

4. Investoinnit

Kunnan investointien toteutuma oli yhteensä 6.823.000 euroa, kun muutetussa talousarviossa investointien määräksi oli arvioitu yhteensä 7.105.000 euroa. Investointien määrä kasvoi edellisestä vuodesta yli 2,6 milj. euroa.

Suurin investointi vuonna 2014 oli uimahallin peruskorjaus, johon käytettiin vuonna 2014 1.959.982 euroa ja sen kokonaiskustannusarvio on 4.800.000 euroa. Toinen merkittävä investointi oli Mäkelänmäen koulun laajennus, joka valmistui 2014 vuoden aikana. Liikenneväyliin on investoitu 1.105.469 euroa. Tarkastuslautakunnan mielestä toimintakertomuksessa on esitetty hyvä ja selkeä selvitys investointien toteutuksesta.

Kunnan aikaisempien vuosien ja tulevien vuosien investointitarpeista johtuen keskimääräisten poistojen ja investointien poikkeamaprosentti oli 36,8, kun se edellisenä vuonna oli 26,1. Kunnan investointien määrä on tarkastelujaksolla selvästi suurempi kuin poistojen määrä. Ero on edelleen suuri ja investointien

ja poistojen suhdetta on syytä seurata. Ohjeen mukaan olennaisena poikkeamana pidetään +/- 10 %.

Tarkastuslautakunta esittää harkittavaksi investointivarauksen käyttöä tulevia, isoja investointeja varten, jotta niiden taloudellinen rasitus kevenisi tulevina vuosina.

5. Henkilöstö

Kunnan henkilöstökertomukseen on koottu henkilöstöön liittyviä tietoja vuodelta 2014. Kertomus on monipuolinen ja se antaa vertailevaa tietoa mm. henkilöstön määrästä, rakenteesta, ikärakenteesta, eläköitymisestä, koulutustasosta, johtamisesta, työhyvinvoinnista ja henkilöstökustannuksista.

Kunnan palveluksessa olevan henkilöstön määrä oli vuoden 2014 lopussa 432 henkilöä, kun se edellisellä vuonna oli 438 henkilöä. Sekä vakituisten että määräaikaisten työntekijöiden määrä on vuoden aikana vähentynyt kuudella, työllistettyjen määrä on vastaavasti kasvanut kuudella. Henkilöstökustannukset pienenevät edellisestä vuodesta 2,7 %.

Henkilöstö on sitoutunut kunnan yhteisiin tavoitteisiin. Tehdyt sopeuttamistoimet ja rakenteelliset muutokset ovat parantaneet palvelun laatua ja lisänneet tehokkuutta.

Vuonna 2014 ei ole toteutettu työtyytyväisyyskyselyä. Edellinen tehtiin vuonna 2012. Säännöllinen kysely antaisi näkökulman kehittämisen painopistealueisiin ja kehittämistoimenpiteiden vaikutuksiin.

Sairauspoissaolojen määrä lisääntyi edellisestä vuodesta. Vuonna 2014 poissaoloja oli 927 päivää enemmän kuin edellisellä vuonna. Tarkastuslautakunta on jo useana vuonna vaatinut korjaamaan laskentavirhettä sairauspoissaolotilastossa. Tarkastuslautakunta edellyttää asian välitöntä korjaamista vuoden 2015 aikana.

Henkilöstökertomuksen mukaan kunnan henkilöstöstä 136 henkilöä saavuttaa 63 vuoden eläkeiän seuraavan 10 vuoden sisällä. Määrä on 38 % vakituisten henkilöstön määrästä. Eläköitymiseen liittyen on tärkeää huolehtia ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudesta.

Johtavien viranhaltijoiden varahenkilöjärjestelyistä on huolehdittava.

6. Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Konsernin lainakanta sisältää kunnan lainojen lisäksi tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien lainat omistusosuuden mukaan. Konsernin lainakanta kasvoi edellisestä vuodesta ja oli vuoden lopussa 49,0 milj. euroa. Konsernilainat olivat asukasta kohti 5.028 euroa. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 4.891 euroa. Koko maan keskiarvo vuonna 2013 oli 5.544 euroa. Konsernin omavaraisuusaste oli vain 27,7 %.

Konsernin lainamäärä on kasvanut ja sen myötä velkaantumisaste on edelleen korkea. Tytäryhteisöjen omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan yhteydessä on tärkeää seurata kuntakonsernin talouden ja velkaantumisen kehitystä, jotta tytäryhteisöjen toimintaedellytykset on mahdollista turvata pitkällä aikavälillä.

Toimintakertomuksessa on annettu selvitys konsernin toiminnanohjauksesta. Selvityksessä on todettu, että suurimmat riskit konserniyhtiöillä liittyvät niiden lainakannan hoitamiseen ja esimerkiksi vuokra-asuntoyhtiön osalta asuntojen käyttöasteeseen.

Tarkastuslautakunta moittii, että kunnan tytäryhtiöille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ei ole esitetty isoimpien tytäryhtiöiden osalta kuntalain konsernisäännösten mukaisesti. Lisäksi lautakunta paheksuu epäsuhtaa talousarvion ja tilinpäätöksessä esitettyjen konsernitietojen välillä.

Tarkastuslautakunta ei ole pystynyt kattavasti arvioimaan asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Tarkastuslautakunnan mielestä vuodesta toiseen samoina toistuvat tavoitteet eivät edusta hyvää toimintasuunnittelua ja konsernijohtamista.

Taulukko konsernitavoitteiden toteutumisesta

Tavoitteet	Toteutunut	Ei toteutunut	Ei voida arvioida	Huomiot
Muuramen Vuokra-asunnot Oy			x	
Muuramen Lämpö Oy				
1. Pyritään kiiirehtimään koulun alueen kaavoitusta	x			
2. Vanhojen omakoti-alueiden kaukolämpöön liittyminen			x	Tavoitemittareita ei ole esitetty
3. Pyritään yhteistyöhön kaavoituksen kanssa uusien kaava-alueiden saatta-			x	Soveltuvia kaavoitus-alueita ei tilivuonna

miseksi kaukolämmön piiriin				
4. Talopalvelun ja siivouksen osalta tataan asiakkaille laadukas hoito			x	Tavoitemittareita ei ole esitetty
5. Yhtiön jatkuvuuden takaamiseksi vuosituloksen tulee olla voitollinen		x		Tilikauden tulos on tappiollinen
Kiinteistö Oy Muuramen Kettula			x	
Kiinteistö Oy Muuramen Elämänkaari				
1. Yhtiön tulot kattavat menot	x			Tilikauden tulos on voitollinen
Kiinteistö Oy Hakamurame			x	

7. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

7.1. Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto on talousarviossa asettanut eri tehtäväalueille toiminnan ja talouden tavoitteita. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet kutakuinkin suunnitelman mukaan.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osin pysyneet samankaltaisina vuodesta toiseen. Tavoitteiden konkreettisuutta ja mitattavuutta sekä raportoinnin selkeyttä tulee parantaa. Niiden tulee olla toimintaa ja taloutta ohjaavia. Tavoitteissa on syytä selkeästi erottaa valtuustoon nähden sitovat tavoitteet muista toiminnan tavoitteista.

Tarkastuslautakunnan mielestä päätöksenteko on ollut asian- ja tarkoituksenmukaista sekä joustavaa. Päätöksenteosta ei ole valitettu. Ajoittaista valmistelun epä johdonmukaisuutta ei voi perustella aikataulukiiireillä, valmistelun täsmällisyyteen on kiinnitettävä huomiota.

Kunnan kehittämistyö on edelleen jäänyt kuntarakenne- ja sotelausuntojen valmistelutyön johdosta paitsioon. Tarkastuslautakunta on jälleen huolissaan kunnan oman kehittämistyön hidastumisesta sekä selvityksistä aiheutuvista lisäkustannuksista.

Kehittämistoimikunnan toimintaa ei ole edelleenkään pystytty arvioimaan, koska pöytäkirjoja tai muistioita ei ole ollut saatavilla.

7.2 Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunta

Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunnan toiminta kaikkienensa on ollut ansiokasta vuonna 2014 edellisen vuoden tapaan.

Lautakunnan toimintakulut alittuivat 1.129.830 euroa. Toimintatuotot jäivät 86.170 euroa arvioitua pienemmäksi. Toimintakate oli 1.043.660 euroa arvioitua parempi. Hyvän tuloksen muodostumiseen vaikutti keskeisesti se, että perusopetus alitti arvioidut menonsa 367.622 eurolla ja varhaiskasvatus 348.468 eurolla.

7.2.1 Varhaiskasvatuspalvelut

Yllä todetun mukaisesti varhaiskasvatuspalvelujen toimintamenot alittuivat 348.468 eurolla. Toimintatulot alittuivat 41.625 eurolla. Toimintakate oli 306.843 euroa talousarviota suurempi. Toimintamenot putosivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna (2013: 6.922.223=>2014: 6.672.321). Tähän vaikutti mm. uudelleenorganisointumisen, minkä seurauksena varhaiskasvatuksen hallintoa vähennettiin 1,25 henkilötyövuotta ja varhaiskasvatuksen kokonaisyhteistyön määrä väheni yhdeksällä.

Vuonna 2014 aloitetusta päivähoiton työparityöskentelystä on hyviä kokemuksia ja sen odotetaan tehostavan toimintaa ja tuovan säästöjä. Vielä on ollut kuitenkin liian aikaista arvioida uudistuksen mukanaan tuomia vaikutuksia.

7.2.2 Opetustoimi

Perusopetuksen nettokustannukset oppilasta kohden alittuivat 406 eurolla budjetoidusta. Toteuma oli 8.484 euroa oppilasta kohden, mikä on edelleen vastaaviin kuntiin verrattuna korkea.

Perusopetuksen keskittyminen Mäkelänmäelle on tehostanut toimintaa ja tuonut säästöjä mm. koulukuljetuksissa. Mäkelänmäen koulun piha-alueen kehittäminen harrastustoimintaa tukevaksi toteutui kesällä 2014.

Toisen asteen koulutuksen uudistus on ollut tempoilevaa, mikä on varjostanut työskentelyä. Valmistautuminen uudistukseen on aiheuttanut ylimääräistä työtä.

7.2.2.1 Perusopetus

Perusopetuksen toimintakulut alittivat talousarvion 367.622 eurolla. Toimintatuotot alittivat talousarvion 4.274 eurolla. Toimintakate alitti talousarvion 363.348 eurolla.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

Perusopetuksen opiskelijamäärä oli 1303 oppilasta ollen 42 vähemmän kuin talousarviossa oli budjetoitu. Perusopetuksessa olevien lasten määrä ei ole merkittävästi muuttunut.

7.2.2.2 Toisen asteen koulutus

Muuramen lukion opiskelijamäärä vuonna 2014 oli selkeästi suurempi kuin arvioitu (TA 2014: 190 TOT 2014: 207).

Toisen asteen koulutuksen osalta esitetään merkittävästi vähemmän mittari-, tunnusluku- ja seurantatietoja kuin vuonna 2013, mitä ei voi pitää hyvänä. Vastaavasti vaikuttavuus- ja tuottavuustavoitteita on runsaasti; tulevaisuudessa olisi syytä kriittisesti tarkastella niiden tarpeellisuutta.

Lukion toimintakulut alittuivat 8.155 euroa talousarviosta ja toimintakate oli 7.151 talousarviota vahvempi. Lukuvuonna 2014–2015 lukion aloitti 79 uutta opiskelijaa, joka on lukion historian paras lukumäärä.

Taiteen perusopetuksen oppilasmäärät ovat sekä kuvataidekoulun (TP 105/TA 100) että musiikkileikkikoulun (TP 42 / TA 40) osalta, aiemmista vuosista poiketen, tavoitetta suuremmat. Tähän on kylläkin vaikuttanut se, että kuvataidekoulu pudotti arviotaan 120 oppilaasta 100 oppilaaseen ja musiikkileikkikoulu 60 oppilaasta 40 oppilaaseen.

Toimintakulut toteutuivat arvioitua pienempinä ja -tuotot arvioitua suurempina, minkä seurauksena toimintakate toteutui 5.788 arvioitua parempana.

7.3. Asukaspalveluiden lautakunta

Toimintamenojen määräksi vuodelle 2014 arvioitiin 23.164.250 euroa ja ne toteutuivat 23.146.951 euron suuruisina eli alittuivat 17.299 eurolla. Toimintatulojen ylittyessä arvioidusta (52.357 eurolla) toimintakate toteutui 69.656 arvioitua parempana.

7.3.1 Terveysthuollon palvelut

Jyväskylän terveyskeskuksen yhteistoiminta-alueen perusterveydenhuollon kustannukset Muuramen osalta toteutuivat 471.455 euroa arvioitua pienempinä.

Erikoissairaanhoidon toimintakulut ylittivät jälleen kunnan talousarviotavoitteen. Ylitys oli 729.604 euroa eli 8,5 %. Edelliseen vuoteen verrattuna menot kasvoivat 6,9 %. Erikoissairaanhoidon menot ovat ylittäneet talousarviossa varatut määrärahat jo useana vuonna peräkkäin.

Sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon osalta toimintakertomuksessa palvelualueita on esitelty varsin niukasti. Tarkastuslautakunta kummeksuu tätä, ottaen huomioon palveluiden vaikuttavuuden ja taloudellisen merkityksen suhteessa muihin kuntapalveluihin.

7.3.1.1 Perusterveydenhuolto

Muuramen terveyskeskus toimii organisaationa tehokkaasti, mutta hoitoon pääsy on heikentynyt tai pitkittynyt yhteistoiminta-alueella tapahtuneiden siirtojen johdosta. Noin 10 %:n lisäys lääkärin vastaanottokäynneissä perustuu jyvaskyläläisten käynteihin. Erityisesti pitkittyneet hoitoajat näkyvät suunhoidon saatavuudessa ja sitä kautta suunhoidon laadun heikentyneenä tilana.

Hoidon tarpeesta aiheutuva kustannusten kasvun hillitseminen edellyttää tuotavuuden ja vaikuttavuuden parantamista. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä ennaltaehkäiseviä palveluita.

Perusterveydenhuollossa tulee kiinnittää huomiota kokonaistaloudellisuuteen, esimerkiksi vuonna 2014 toteutettu influenssarokotusten keskittäminen Kylöön ei tätä ole.

7.3.1.2 Erikoissairaanhoito

Toimintakulut oli budjetoitu sairaanhoitopiirin esityksen mukaisesti. Kuitenkin erikoissairaanhoidon toimintamenot ylittyvät huomattavasti sopimusohjausneuvotteluiden tasosta.

Vaikka valtakunnallisessa vertailussa kunnan erikoissairaanhoidon kulut ovat edelleen varsin kohtuulliset, hoidon tarpeen ja menojen ennakointiin tulee edelleen kiinnittää huomiota.

Toiminnallisesti merkittävin muutos on päivystyksen käytön lisääntyminen edellisiin vuosiin verrattuna. Myös erikoissairaanhoidon kohdalla väestön ikääntymisestä, palveluvaatimuksista ja lääketieteen kehittymisestä aiheutuvat kustannusten nousupaineet tulee ottaa realistisesti huomioon.

7.4. Teknisten palveluiden lautakunta

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin suunnitelmien mukaisesti. Käyttötalousmenot olivat noin 7,5 milj. euroa (92 % Ta-tot%), käyttötaloustulot 10,2 (102 % TA-tot%), miljoona euroa ja investointimenot 5,9 milj. euroa (97 % TA-tot%).

Tarkastuslautakunta kiittää teknisen puolen toimintaa, erityisen mainittavaa on keskustan kehittämissuunnitelma ja kaavoitus.

Tarkastuslautakunta korostaa edellisen vuoden tapaan, että kunnan kiinteistöjen osalta olisi perusteltua laatia erillinen kiinteistöstrategia ja -suunnitelma, jossa selvitetään rakennusten käyttöasteet ja mahdollisuudet kiinteistöjen nykyistä tehokkaampaan ja taloudellisempaan käyttöön.

Tarkastuslautakunnan esityksestä huolimatta teknisen toimen osalta ei ole toteutettu asiakaskyselyä palveluiden toimivuudesta ja onnistuneisuudesta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota teknisten palvelujen lautakunnan tavoitteiden ja niiden toteutumisen esittämistapaan. Niihin toivotaan selkeyttämistä ja konkreettisuutta sekä todenmukaista tavoitteen toteutumisen kuvauksista. Esim. rakennusvalvonnalle on asetettu vaikuttavuustavoitteeksi ”Palvelukyky, tehokkuus ja osaaminen”, jota mitataan hakemusten käsittelyajoilla. Tekniselle lautakunnalle on asetettu tavoitteeksi kuusi viikkoa ja rakennustarkastajalle neljä viikkoa. Tältä osin toteutuma esitetään ”Hyvät ohjeet, asiapereiden ennakkokäsittely”. Toteuma ei vastaa tavoitetta.

8. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalain (365/1995) 13 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Lisäksi hallintosääntöön tulee ottaa tarpeelliset määräykset lähinnä asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta.

Muuramen kunnan hallintosääntö on hyväksytty 16.12.2013 ja se on ollut voimassa 1.1.2014 alkaen. Hallintosääntöön ei ole tällä hetkellä kirjattuna, että valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Tarkastuslautakunta tuo esiin, että hallintosääntöön tulisi kuntalain mukaisesti kirjata, että valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Lisäksi kunnanvaltuuston tulisi päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kuntalain edellyttämässä laajuudessa. Asian valmistelu tulisi käynnistää mahdollisimman pian.

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä kunnan toimintaan ja talouteen sekä omaisuuteen liittyvien keskeisten riskien kartoittamista ja riskienhallinnan tehostamista.

9. Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kunta on pystynyt huolehtimaan kunnan asukkaiden palvelutarpeista hyvin huolimatta resurssien kohdentumisesta valtakunnan tason uudistuksiin.

Kunnan tilinpäätös toteutui ylijäämäisenä, vaikkakin edellisvuotta huonommin. Tulokseen vaikutti keskeisesti henkilöstömenojen pienentyminen sekä säästöt muissa kustannuksissa. Tästä on kiittäminen tiukkaa talouskuria ja kustannustietoisuuden lisääntymistä. Verotulojen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli ennakoitua pienempi. Investointien kasvusta johtuen kunnan lainamäärä kasvoi merkittävästi. Kunnan omavaraisuusaste pysyi alhaisena ja suhteellinen velkaantuneisuus korkeana.

Kuntatalouden reunaehdot tulevat edelleen kiristymään. Työttömyys on huolestuttavalla tavalla kasvanut. Kuitenkin kunnan väkiluku on saatu taantumavaiheen jälkeen uuteen kasvuun.

Kunnan talouden riskinä voivat olla jatkossa erilaiset vuosivaihtelut menojen ja tulojen kehityksessä. Hyvin hoidettu talous on itsenäisen kunnan olemassaolon perusedellytys. Menotalouden hallintaan ja talouden tasapainoon on edelleen syytä kiinnittää huomiota, jotta kunnan toiminnan ja palvelutuotannon edellytykset voidaan turvata.

Kuntastrategian päivittäminen on aloitettu laajassa yhteistyössä kunnan eri toimijoiden kanssa. Tarkastuslautakunta pitää strategiatyötä erittäin tärkeänä ja edelleen kiirehtii sen valmistumista. Lautakunta myös muistuttaa, että sen osana laaditaan toiminnan ja talouden pitkän tähtäimen strategia, jossa arvioidaan kunnan rahoituksen riittävyyttä sekä käyttömenojen että investointien näkökulmasta.

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä kunnan toimintaan ja talouteen sekä omaisuuteen liittyvien keskeisten riskien kartoittamista ja riskienhallinnan tehostamista.

Tarkastuslautakunta vaatii, että kunnan tytäryhtiöille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen esitetään isoimpien tytäryhtiöiden osalta kuntalain konsernisäännösten mukaisesti. Lisäksi lautakunta paheksuu epäsuhtaa talousarvion ja tilinpäätöksessä esitettyjen konsernitietojen välillä.

Valtuuston asettamia taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita (erillinen liite) on runsaasti. Suurin osa toiminnallisista tavoitteista on hyvin ympäröidysti kuvailtuja. Niihin liittyvien mittareiden tavoitearvoja ei ole määritetty. Näin ollen tavoitteiden toteutumista on ollut monilta osin lähes mahdotonta arvioida.

Tarkastuslautakunta toivoo, että tavoitteet ja mittarit asetetaan niin, että tavoitteiden toteutuminen voidaan todentaa. Huolimatta toimintakertomuksen merkittävistä puutteista tarkastuslautakunta kiittää mm. vanhus- ja vammaispuoleluiden sekä aikuissosiaalityön selkeitä mittareita.

10. Kokonaistalouden arviointi

Kokonaistalouden arviointi on perustunut kuntatalouden keskeisten taloudellisuusmittareiden analyysiin vertailuun valittujen kuntien kesken.

Vertailuun valittiin kuntia, jotka olivat tarkoituksenmukaisimpia monesta eri lähtökohdasta tarkasteltuna. Vertailuun valitut kunnat olivat Laukaa, Kontiolahti, Pirkkala ja Hattula.

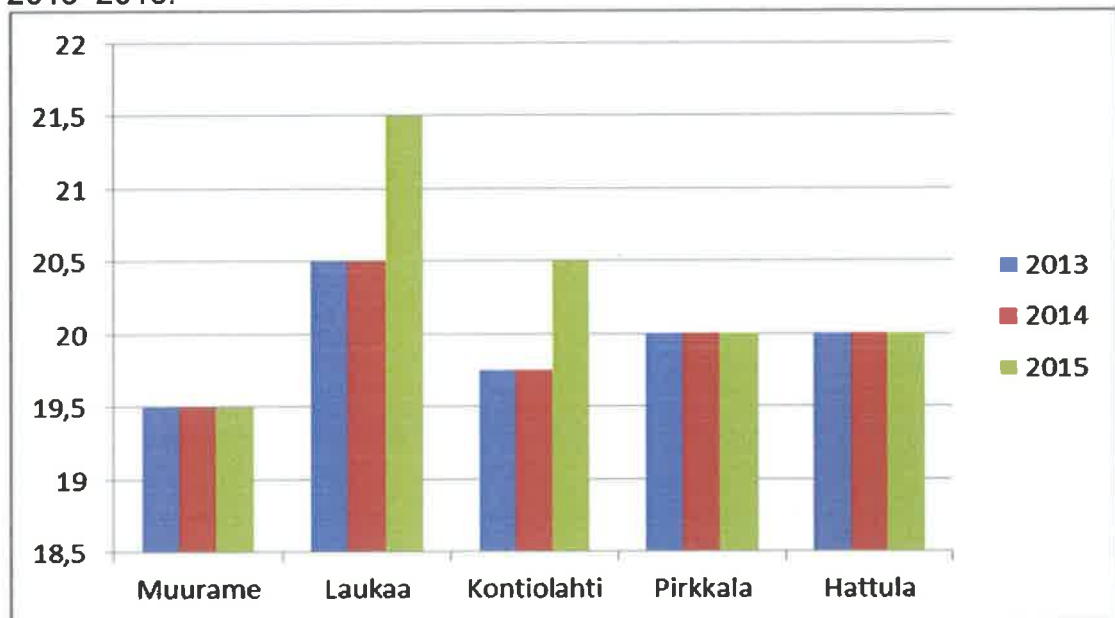
Arviointikertomuksessa tuodaan esiin joitakin keskeisiä tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman tunnuslukuja.

Tunnuslukujen tulkinnassa on käytetty lähteenä julkaisua ”Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätösmalli, Suomen Kuntaliitto 2001”

VEROPROSENTIT 2013–2015 MUURAMESSA JA VERTAILUKUNNISSA

Ennen varsinaisten tunnuslukujen esittämistä todetaan Muuramen ja vertailukuntien tuloveroprosenttien kehitys kolmelta vuodelta (2013–2015).

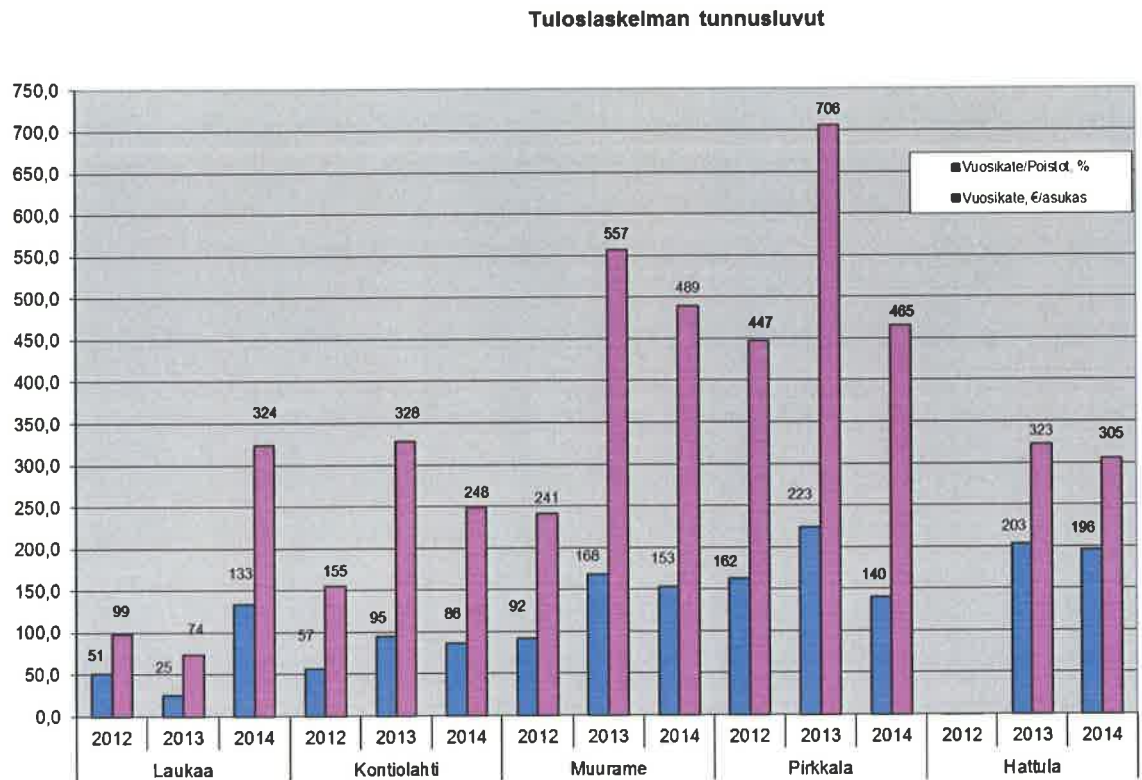
Kaavio 1. Tuloveroprosentit Muuramessa ja vertailukunnissa vuosina 2013–2015.

Kaaviosta voidaan havaita, että Muuramen tuloveroprosentti on alhaisin (19,5) ja pysynyt kaikkina tarkasteluvuosina samana. Pirkkalan ja Hattulan tuloveroprosentti on 20,00. Laukaa ja Kontiolahti nostivat tuloveroprosenttiaan vuodelle 2015, Laukaa 21,5:een ja Kontiolahti 20,5:een.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUKUJA:

Kaavio 2. Vuosikate/poistot, % ja vuosikate €/asukas.
Tunnusluvut Muuramesta ja vertailukunnista vuosilta 2012–2014

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * vuosikate/poistot$$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Kunnan tulorahoituksen oletetaan olevan riittävä, mikäli tunnusluvun arvo on 100 %. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate parani Muuramen kunnassa vuodesta 2012 (2,3 milj. euroa) vuoteen 2013 (5,3 milj. euroa), mutta tarkasteluvuonna 2014 asiaan tuli hienoista "takapakkia" (2014: 4,7 milj. euroa).

Vastaavasti käyttöomaisuuspoistot olivat vuonna 2012 2,5 milj. euroa, josta ne kasvoivat vuodelle 2013 3,2 milj. euroon. Vuonna 2014 poistot olivat 3,1 milj. euroa.

Tunnuslukua koskien vuosikatteen ja poistojen suhdetta voidaan pitää Muuramen kunnassa edelleen hyvänä: vuonna 2014 152,8 % (2013: 167,7 %; 2012: 91,5 %).

Vertailukunnista Hattulassa tunnusluku oli paras eli 196,0 % (2013: 203,0 %) ja Kontiolahdessa heikoin eli 86,3 % (2013: 95,0 %). Vuonna 2012 Hattulassa tunnusluku oli miinuksella (-31,0 %), minkä seurauksena tunnusluku ei näy yllä olevassa taulukossa.

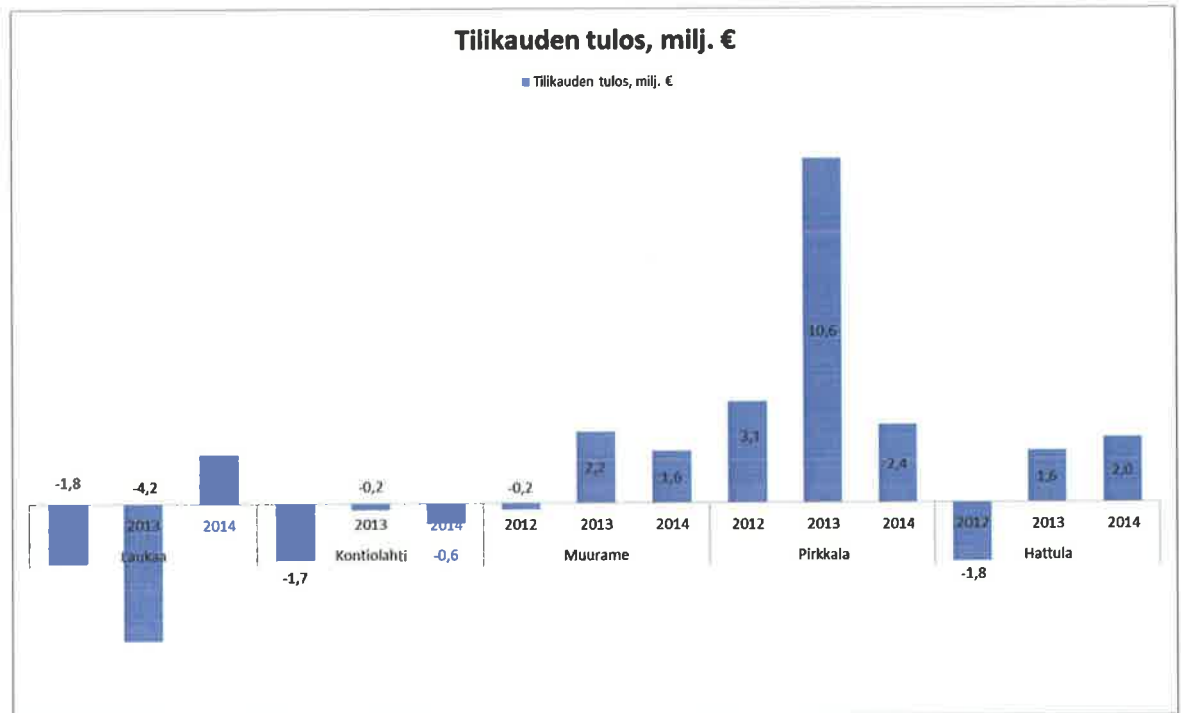
Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa.

Asukaskohtainen vuosikate oli Muuramessa 489 €/asukas. Tämäkin tunnusluku kääntyi hivenen huonompaan suuntaan, oltuaan vuonna 2013 557 euroa asukasta kohden (2012: 241 €/asukas).

Pirkkalassa tunnusluku oli paras vuonna 2014 eli 465 euroa, missä on kuitenkin heikennystä vuoteen 2013 verrattuna 241 euroa asukasta kohden. Laukaassa tunnusluku parani 250 euroa 74 eurosta 324 euroon asukasta kohden. Heikoin tunnusluku oli Kontiolahdella, jossa se oli 248 euroa asukasta kohden (2013: 328 €/asukas).

Kaavio 3. Tilikauden tulos, milj. €. Tunnusluvut Muuramesta ja vertailukunnista vuosilta 2012–2014

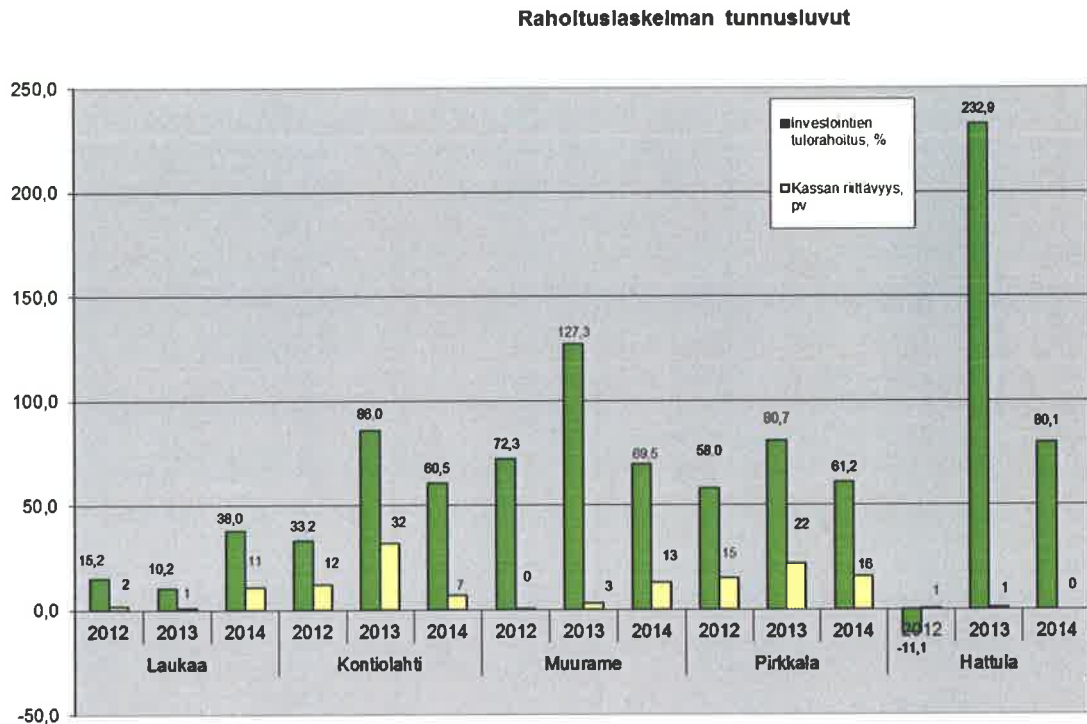
Tilikauden tulos

Tilikauden tulos jatkoi vuonna 2014 ”siksakkaustaan” Muuramen kunnassa, ol-
len 1,6 milj. euroa (2013: 2,2 milj. euroa ja 2012: -0,2 milj. euroa).

Tilikauden tulos oli plus-merkkinen Pirkkalassa (2,4 milj. euroa), Hattulassa
(2,0 milj. euroa) ja Laukaalla (1,5 milj. euroa). Kontiolahdella (-0,6 milj. euroa)
tilikauden tulos oli vuonna 2014 ns. pakkasen puolella.

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUKUJA:

Kaavio 4. Investointien tulorahoitus, % ja kassan riittävyys, pv.
Tunnusluvut Muuramesta ja vertailukunnista vuosilta 2012–2014

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

”Investointien tulorahoitus, %” -tunnusluku oli Hattulassa vuonna 2012 miinusmerkkinen (-11,1), mutta vuosina 2013 ja 2014 tunnusluku oli vertailukuntien paras (2014: 80,1 %; 2013: 232,9 %). Laukaalla tunnusluku oli 38,0 %, muissa 60 %:n ”paremmalla puolella”.

Muuramessa tunnusluku putosi vuoden 2013 127,3 %:sta 69,5 %:iin.

Kassan riittävyys (pv)

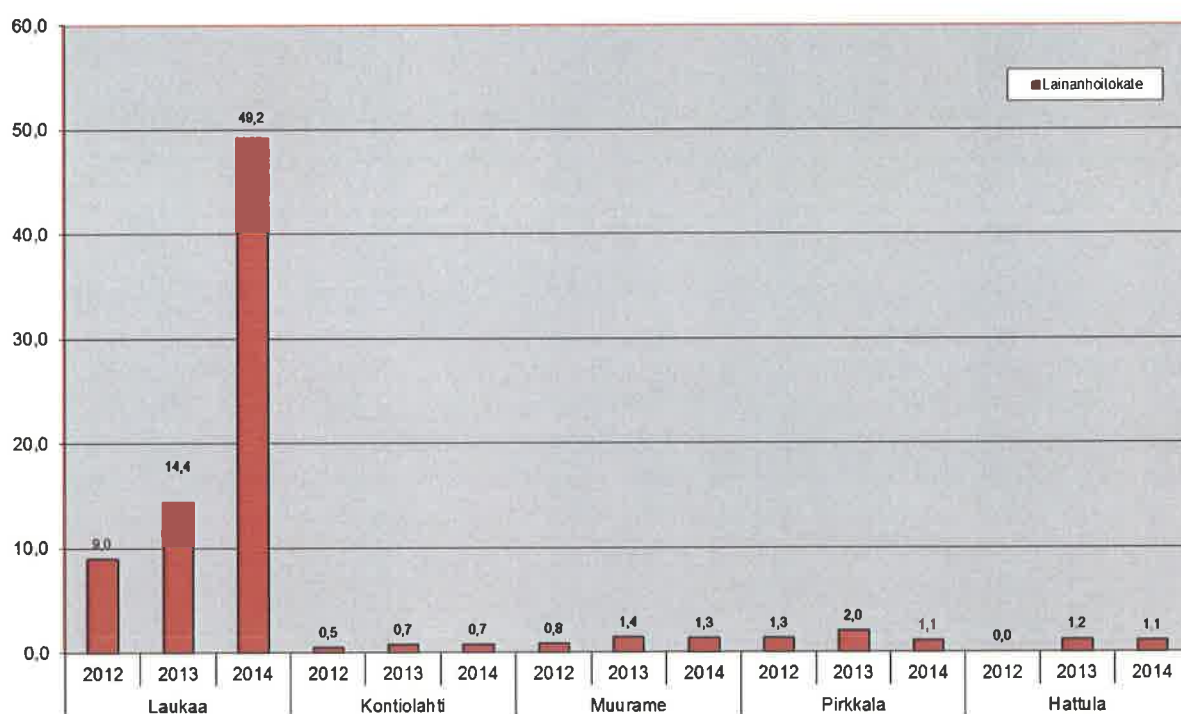
= 365 pv * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, että monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Tässä yhteydessä toteutetun esitystavan informaatioarvoon tulee suhtautua varauksella, koska tunnusluku ilmaisee yhden yksittäisen hetken (31.12.) tilanteen. Informaatioarvoa voitaisiin parantaa esim. esittämällä tunnuslukua kuukausittaisena lukusarjana.

Kaavio 5. Lainanhoitokate.

Tunnusluvut Muuramesta ja vertailukunnista vuosilta 2012–2014

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

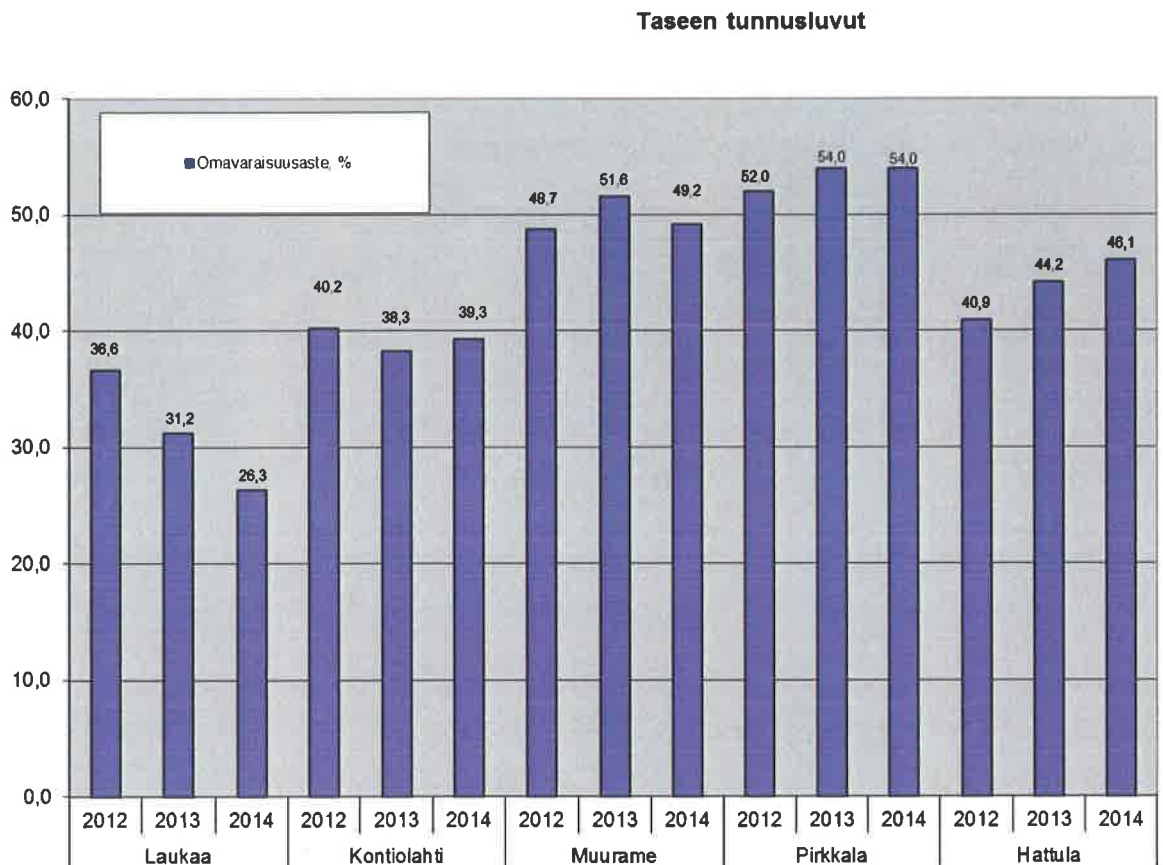
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Tunnusluku on vertailukunnissa pääsääntöisesti 1:n molemmin puolin, poikkeuksena Laukaa. Laukaalla tunnusluku nousi vuoden 2013 14,4:stä 49,2:een. Muiden vertailukuntien paras (Laukaa pois lukien) tunnusluku Muuramessa (1,3), Hattulan ja Pirkkalan kirittäessä aivan tuntumassa (1,1). Tämän tunnusluvun suhteen ns. perää pitää Kontiolahti 0,7:llä (2013: 0,7).

TASEEN TUNNUSLUKUJA:

Kaavio 6. Omavaraisuusaste. Tunnusluvut Muuramesta ja vertailukunnista vuosilta 2012–2014

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

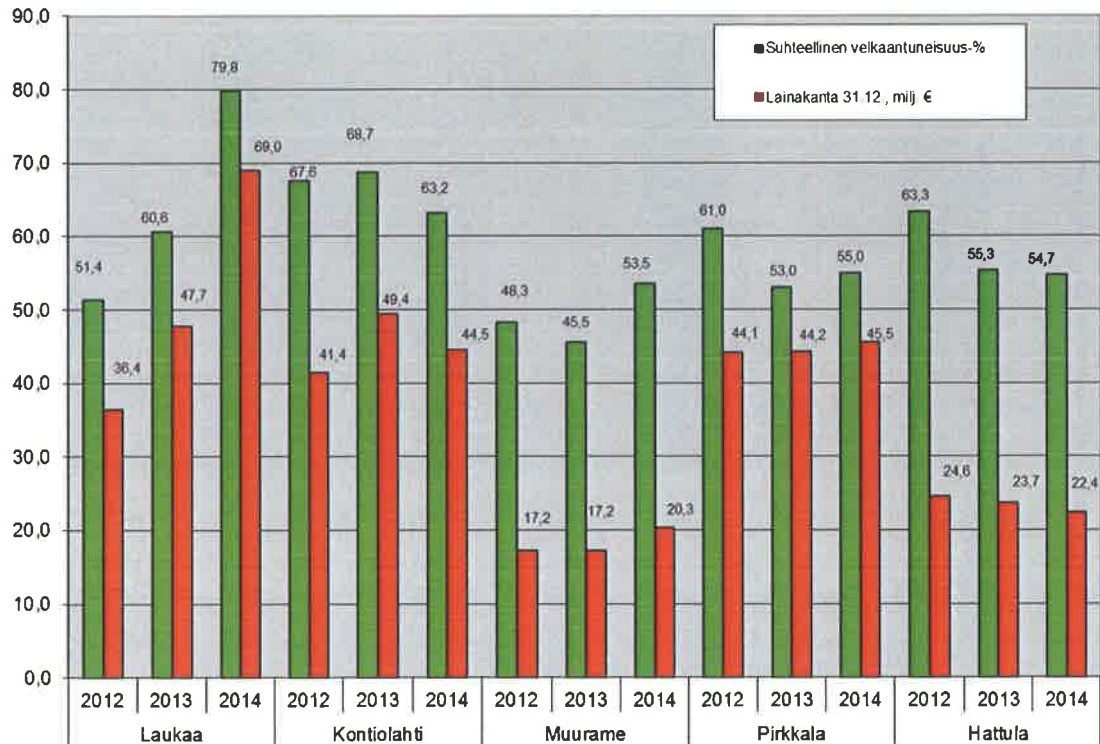
Omavaraisuusaste mittaa kuntien vakavaraisuusastetta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä pienempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta.

Muuramen kunnan omavaraisuusaste oli vuonna 2014 49,2 % eli oli alle 50 %, jota pidetään siis merkittävänä velkarasitteena. Tunnusluku heikkeni vuoteen 2013 verrattuna (2013: 51,6 %).

Omavaraisuusastetta kuvaava tunnusluku parani edellisestä vuodesta Hattulassa (46,1 %:iin) ja Kontiolahdella (39,3 %:iin) ja heikkeni Muuramen lisäksi Laukaalla (26,3 %:iin). Pirkkalassa tunnusluku pysyi samana (2013 ja 2014: 54,0) ja oli vertailukunnista paras.

Kaavio 7. Suhteellinen velkaantuneisuus, % ja lainakanta 31.12., milj. €. Tunnusluvut Muuramesta ja vertailukunnista vuosilta 2012–2014

Taseen tunnusluvut

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin noin 30 %.

Muuramessa suhteellisen velkaantuneisuuden määrä ylitti 50 %:n, ollen 53,5 % (2013: 45,5 %; 2012: 48,3 %).

Huolimatta selkeästä tunnusluvun heikkenemisestä Muuramen tunnusluku oli tässä kategoriassa vertailukuntien paras arviointivuonna 2014. Hattulassa tunnusluku on toiseksi paras eli 54,7 % (2013: 55,3 %) ja keinoimman tunnusluvun omaa Laukaa (2014: 79,8 %; 2013: 60,6 %).

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

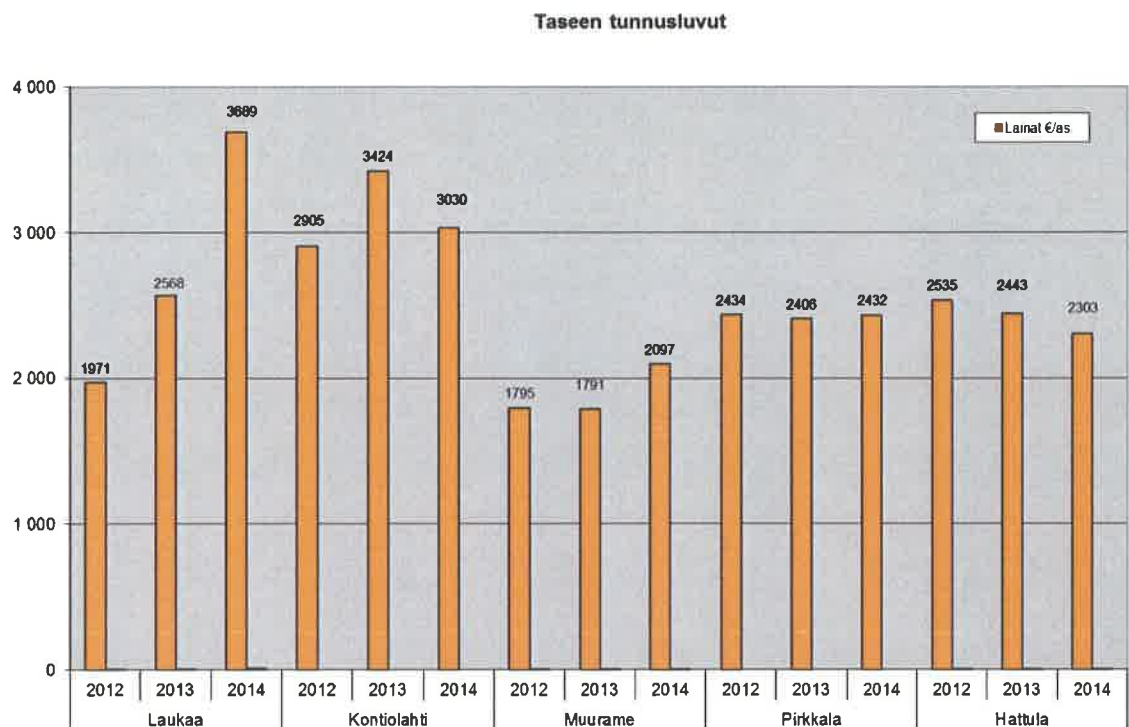
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainakanta suureni, Muuramen lisäksi, Laukaalla ja Pirkkalassa. Kontiolahti ja Hattula pienensivät lainakantaansa.

Muuramessa lainakanta on vertailukunnista pienin, vaikkakin se suureni 20,3 milj. euroon (2013: 17,2 milj. euroa). Ylivoimaisesti suurin lainakanta on Laukaalla (2014: 69,0 milj. euroa ja 2013: 47,7 milj. euroa).

Kaavio 8. Lainat, €/asukas.

Tunnusluvut Muuramesta ja vertailukunnista vuosilta 2012–2014

Lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Asukaskohtainen lainamäärä kipusi Muuramessa yli 2 000 euron asukasta kohden (2014: 2 097; 2013: 1 791 ja 2014: 1 795 €/asukas), mutta oli silti vertailukunnista paras.

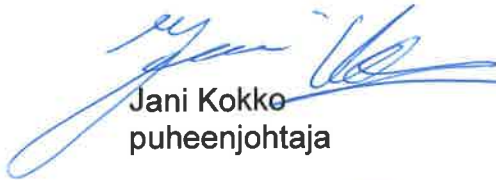
Kontiolahdella (3 030 €/asukas) ja Laukaassa (3 689 €/asukas) tunnusluku oli vuonna 2014 yli 3 000 euroa asukasta kohden.

11. Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2014 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto pyytää seuraavista arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kunnanhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2015 syyskauden valtuuston kokouksissa:

- 1) Valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden järjeistäminen ja mitattavuuden selkeyttäminen
- 2) Kunnan toimintaan ja talouteen sekä omaisuuteen liittyvien riskien kartoittaminen eri toimialoilla ja riskienhallinnan tehostaminen
- 3) Konsernitavoitteiden ja mittareiden kehittäminen sekä toteuman esittäminen tilinpäätöksessä

Muuramessa 12.5.2015

Jani Kokko
puheenjohtaja

Pauliina Maukonen-Kärkkäinen
varapuheenjohtaja

Jani Kylmälahti
jäsen

Leena Koponen
jäsen

Markku Pynnönen
jäsen

LIITE

Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2014

Muuramen kunta vt=vaikuttavuustavoite, tt=tuottavuustavoite	Toteutunut	Toteutunut osittain	Ei toteutunut	Tot. ei voida arvioida
3.1 Keskusvaalilautakunta				
- Toteutetaan toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään äänestysaktiivisuutta verrattuna edellisiin europarlamentin vaaleihin (vt)				x
- Toteutetaan vaalit valtion maksamalla avustuksella (tt)	x			
3.2 Tarkastuslautakunta/3.2.1 Tilintarkastus				
- Arviointikertomus (vt)	x			
Kunnanhallitus/3.3.1 Yleishallinto				
- Päätöksenteon oikeellisuus (vt)	x			
- Tulo- ja menorahoituksen kehitys (tt)				x
- Asuinympäristön viihtyvyys (vt)				x
- Väestönkehitys (tt)	x			
- Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet (vt)				x
3.3.3 Elinkeinoelämä				
- Yritystonttien ja tilojen riittävyys (vt)	x			
- Kunnan nopea päätöksenteko (vt)				x
- Aktiivinen elinkeinopolitiikka (vt)				x
3.3.4 Joukkoliikenne				
- Kattavan ja taloudellisesti tehokkaan joukkoliikenteen toteuttaminen Muuramessa (vt)				x
3.3.5 Muu toiminta/Asuntotoimi				
- Asuinympäristön viihtyvyys (vt)				x
- Asumistason kehittäminen (tt)				x
- Asumistarpeen tyydyttäminen (tt)	x			
3.4.2 Hallinto				
- Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet sekä toimintamallit (tt)	x			
3.4.3 Varhaiskasvatuspalvelut				
- Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja tasapainoisen kasvun ja kehityksen turvaaminen (vt)	x			
- Kunnan talous on tasapainossa (tt)	x			
3.4.4 Lasten ja perheiden palvelut				
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (vt)				x
- Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu (vt)		x		
- Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu (tt)				x
3.4.5 Lasten ja perheiden tuen palvelut: oppilashuolto, perhetyö, etsivä nuorisotyö				
- Hyvät, toimivat peruspalvelut (vt)	x			
- Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu (vt)		x		
- Lasten, nuorten ja lapsiperheiden psykososiaalinen hyvinvointi lisääntyy (tt)	x			
3.4.6 Perusopetus				
- Lasten ja nuorten tasapainoinen kasvu ja terveyden edistäminen (vt)	x			
- Perheiden ja lasten kasvun tukeminen (vt)	x			
- Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen (vt)				x
- Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö (vt)			x	
- Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	x			
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta				
- tarkennettu vuoden 2015 talousarviossa (vt)				x
- tarkennettu vuoden 2015 talousarviossa (tt) (kommentti: Tarkirjassa ei ollut asetettu tavoitteita!)				x
3.4.7 Toisen asteen koulutus				
- Yrittäjähenkisyys ja yrittäjyyskasvatus (vt)	x			
- Kehittyminen jatkuvan oppimisprosessin kautta (vt)	x			
- Fyysinen ja henkisesti turvallinen ympäristö (vt)				x
- Nollatoleranssi koulukiusaamiseen/syrjäytymisen estäminen (vt)			x	
- Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu (vt)				x
- Osallisuuden edistäminen (vt)		x		
- Nopea tiedonkulku (vt)	x			
- Oppiva organisaatio (vt)		x		
- Johtaminen (vt)				x

- Koulujen opetusvälineiden käyttökelpoisuuden varmistaminen (tt)	x			
- Sähköisten viestintävälineiden hyödyntäminen (tt)	x			
- Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit (tt)	x			
3.4.8 Taiteen perusopetus				
- Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu (vt)				x
- Syrjäytymisen estäminen (vt)				x
- Osallisuuden edistäminen (vt)				x
- Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen (vt)		x		
- Asuinympäristön viihtyvyys (vt)				x
- Kulttuuripalvelujen saatavuus (vt)				x
- Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet (vt)				x
Kuvataidekoulu				
- Lasten ja nuorten tasapainoinen kasvu ja omaehtoisen toiminnan tukeminen (vt)	x			
- Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy (vt)				x
- Perheiden hyvä elämä (vt)				x
- Monipuoliset harrastusmahdollisuudet, kulttuuripalvelujen saatavuus ja asuinympäristön viihtyvyys (vt)				x
- Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö (vt)		x		
- Kustannustehokas ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi (tt)	x			
3.4.9 Nuorisotyö				
- Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen (vt)	x			
- Osallisuuden edistäminen (vt)	x			
- Syrjäytymisen estäminen (vt)		x		
- Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet (tt)		x		
- Asuinympäristön viihtyvyys (tt)				x
3.5.2 Asukaspalveluiden lautakunnan hallinto				
- Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet sekä toimintamallit (tt)	x			
3.5.3 Vanhus- ja vammaispalvelut				
- Hoitotyön kehittäminen ja laadun takaaminen (vt)	x			
- Edistää omalta osaltaan ikäihmisten hyvinvointia ja kotona selviytymistä (vt)	x			
- Henkilöstö vakanssit (tt)	x			
Vanhuspalvelut (pitkän aikavälin tavoitteet)				
- Vanhuspalveluiden pääpaino avohoidossa			x	
- Selkeät sisäiset toimintaprosessit		x		
- Iäkkään henkilön kotona asumisen tukeminen		x		
- Asiakastytyttyväisyys				x
- Hyvinvoiva henkilöstö				x
Kylänkartano ja pienryhmäkoti Suvanto				
- Hoitotyön kehittäminen ja laadun takaaminen	x			
- Turvallinen asumisympäristö ja ympäristö	x			
- Tarkoituksenmukainen asumismuoto				x
- Henkilöstövakanssit			x	
Vammaispalvelut				
- Palveluihin tyytyväiset asiakkaat				x
- Nopea päätöksenteko	x			
- Lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen				x
- Strategiaan nähden riittävät taloudelliset resurssit	x			
Mielenterveyskuntoutujien palvelut				
- Syrjäytymisen estäminen (vt)		x		
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (vt)		x		
- Syrjäytymisen estäminen (tt)				x
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (tt)		x		
3.5.4 Aikuissosiaalityö/Päihdehuollon palvelut				
- Syrjäytymisen estäminen (vt)				x
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (vt)				x
- Syrjäytymisen estäminen (tt)		x		
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (tt)		x		
Aikuisväestön toimeentulotuki				
- Syrjäytymisen estäminen (vt)				x
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (vt)				x
- Syrjäytymisen estäminen (tt)				x
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (tt)	x			
Aktivointi, työllistäminen ja kuntouttava työ				
- korkea työllisyys (vt)	x			
- Syrjäytymisen estäminen (tt)	x			

- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (tt)	x			
- Korkea työllisyys (tt)	x			
Työpajatoiminta				
- Syrjäytymisen estäminen (vt)			x	
- Syrjäytymisen estäminen (tt)		x		
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (tt)		x		
- Korkea työllisyys (tt)		x		
3.5.7 Aikuisopetus (Kansalaisopisto)				
- Syrjäytymisen estäminen (vt)				x
- Osallisuuden edistäminen (vt)				x
- Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen (vt)				x
- Asuinympäristön viihtyvyys (vt)				x
- Kulttuuripalvelujen saatavuus (vt)				x
- Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet (vt)				x
3.5.8 Kirjastopalvelut				
- Hyvät ja toimivat peruspalvelut (vt)			x	
- Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu (vt)				x
- Syrjäytymisen estäminen (vt)				x
- Asuinympäristön viihtyisyys (vt)				x
- Kulttuuripalvelujen saatavuus (vt)				x
- Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet (vt)				x
- Tiedon ja elämyksien tarjoaminen kuntalaisille tuottamalla laadukkaita kirjastopalveluja (tt)				x
3.5.9 Kulttuuripalvelut				
- Kulttuuripalvelujen saatavuus (vt)	x			
- Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet (vt)	x			
- Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu (vt)				x
- Syrjäytymisen estäminen (vt)				x
- Osallisuuden edistäminen (vt)				x
- Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen				x
- Asuinympäristön viihtyisyys (vt)				x
3.5.10 Liikuntapalvelut				
- Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja tasapainoisen kasvun ja kehityksen turvaaminen (vt)	x			
- Hyvinvointipalveluiden tuotannon ja kokonaisuuden suunnitelmallinen kehittäminen eri hallintokuntien ja toimijoiden välisenä yhteistyönä (vt)				x
- Turvallinen ja viihtyisä kunta asua ja elää (vt)				x
- Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy (vt)				x
- Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet (tt)	x			
3.6.1 Yhdyskuntasuunnittelu				
- Tekninen osasto hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti ja taloudellisesti (vt)	x			
Kaavoitus				
- Suunnitelmallinen kunnan kehittäminen (vt)	x			
3.6.2 Rakennusvalvonta				
- Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen (vt)				x
- Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö (tt)				x
- Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus (tt)				x
3.6.3 Ympäristönsuojelu				
- Palveluaikitus, tehokkuus, osaaminen (vt)				x
- Terveellinen, viihtyisä työympäristö (tt)				x
3.6.4 Liikuntapaikat				
- Liikuntapaikkojen hoitotason säilyttäminen hyvänä (vt)				x
3.6.6 Liikenneväylät ja yleiset alueet				
- Parannetaan etenkin vanhojen asuntoalueiden katujen tasoa (vt)				x
- Viihtyisä ympäristö				x
3.6.10 Vesihuolto				
- Vesihuoltolaitoksen tulee toimia kannattavasti (vt)	x			
3.6.11 Jätehuolto				
- Jätehuollon tulee toimia omakustanteisesti	x			